

Ordre de Culte
4t Diumenge després de Pentecosta
6-7-2025

Preludi musical

Benvinguda i pregària

Himne: Cantem lloances al Senyor (2 CG)
Música: Salteri de Ginebra; Lletra: Angel Cortès

Crida a la lloança: Salm 30

Himne: Déu etern la teva misericòrdia (233 CG)
Música: Charles H. Purday; Lletra: Noemi Celma

Lectures bíbliques:

2 Reis 5, 1-14
Gàlates 6, 7-16

Himne: Alma mía, espera (264 HC)

Música: Henri A. C. Malan;
Lletra: Friedrich Reader, tr. Federico Fliedner

Proclamació de la Paraula

Lluc 10, 1-11.16-20
Pregària per la il·luminació

Interludi musical

Resposta a la Paraula

Himne: Sembraré la llavor ben preuada (139 CG)
Música: Ira D. Sankery; Lletra: Antoni Almudèvar

Vida comunitària

Ofrenes

(Interludi)

Anuncis

Himne: Astre que jo miro (48 CG)
Música: Mina Koch; Lletra: M. E. Vidal
Benedicció

Postludi

Església Protestant de Barcelona – Centre

Carrer dels Tallers, 26 – 08001 Barcelona

Correu electrònic: info@esglesiatallers.org - **web:** www.esglesiatallers.org

Compte bancari: Banco Santander: ES10 0049 4700 3523 1697 4367 - Bizum: 11963

Església Protestant de Barcelona - Centre

Nº 1987 8 de juny de 2025

Terratrèmol

El dia 1 de novembre de 1755, dia de Tots Sants a les 09:40 AM, va haver-hi en l'oceà Atlàntic un terratrèmol de magnitud 8,4 a l'escala de Richter que, en combinació amb incendis posteriors i un tsunami, va destruir totalment Lisboa i les zones adjacents. També la zona de l'Algarve on gairebé totes les ciutats i pobles costaners van ser arrasats.

El fet que el terratrèmol es produís el dia de Tots Sants en el moment que se celebrava la missa va provocar una autèntica crisi espiritual a Europa. Va qüestionar els fonaments de la religió tradicional i va obrir un debat en el si de les societats il·lustrades del moment sobre l'existència del mal sota la pregunta *Si Déu és tot ho pot, ho sap tot i és totalment bo, per què permet el mal?*

L'Església catòlica va reaccionar de diverses maneres:

- Va interpretar el terratrèmol com un càstig diví pels pecats de la humanitat.
- Va organitzar processons, misses i actes de penitència per calmar la ira de Déu.
- Alguns sectors eclesíastics van ser molt criticats per la seva incapacitat d'explicar el desastre de manera convincent.

Des de la filosofia, diferents pensadors van voler justificar l'existència del mal:

En el segle XVII Leibniz escriu el llibre *Assaigs de Teodicea sobre la bondat de Déu, la llibertat de l'home i l'origen del mal* on defensa la idea que vivim en el millor dels mons possibles. Tot essent Déu omniscient, omnipotent i omnibenevolent, escull crear el millor dels mons possibles. Malgrat que en aquest món existeix el mal, és el millor equilibri entre el bé i el mal. Per a Leibniz, Déu permet el mal no perquè el vulgui, sinó perquè del mal pot sorgir un bé major. Com a exemple, un sofriment pot portar a una virtut o a un acte de redempció.

Voltaire, davant la tragèdia del terratrèmol de Lisboa, denuncia la incoherència de l'optimisme filosòfic difós per Leibniz, segons el qual vivim en "el millor dels mons possibles". Davant la brutalitat dels fets, Voltaire es pregunta com pot existir un Déu just i totpoderós que permeti una destrucció tan massiva i posa en dubte l'argument de la teodicea tradicional, segons el qual tot mal serveix a un bé superior. Voltaire no rebutja necessàriament l'existència de Déu, però sí la confiança cega en una justícia divina incomprendible, i apel·la al pensament crític.

Jean-Jacques Rousseau, tot i coincidir amb Voltaire en la magnitud tràgica del terratrèmol, Rousseau sosté que el desastre no és obra directa de la providència, sinó de les accions humanes. Critica el fet que tantes persones visquin aplades en edificis alts en una ciutat vulnerable als terratrèmols:

Per la seva banda, Immanuel Kant va escriure diversos textos científics sobre el terratrèmol. A diferència de Voltaire o Rousseau, Kant es va centrar a buscar causes naturals del fenomen, com moviments tectònics i erupcions subterrànies. Aquest enfocament suposa un pas clau cap a una cosmovisió laica i científica, allunyant la interpretació del desastre com a càstig diví. Així, Kant representa la transició cap a una nova manera d'entendre la realitat, basada en la raó i no en la fe.

Però això no explica l'existència del mal, de la mort prematura, de la malaltia, del dolor.

Job, un home just, bo i de fe, és víctima d'una juguesca entre Déu i el diable. Aquesta juguesca consisteix a infrinir a Job un seguit de desgràcies per provar la seva fe en Déu. Un home just, bo i de fe ho perd tot. Davant d'aquesta injustícia, els seus amics Elifaz, Bildad i Sofar intenten trobar una causa lògica que expliqui els seguits de desgràcies que pateix. Ells creuen que Déu premia els bons i castiga els dolents. Job és un home just, bo de fe, ¿quina raó hi ha per què un home just, bo i de fe hagi de patir cap mal? És una crítica a la teologia de la retribució que associa el bé amb la recompensa i el mal amb el càstig.

Elihu, l'altre amic defensa que el patiment té una funció educativa i no punitiva i que no sempre sabem entendre la grandesa de Déu. Per Elihu el patiment és font de purificació. Per Elihu el patiment té una raó de ser encara que no puguem entendre'l. El refrany castellà "No hay mal que por bien no venga" ho il·lustra i és un concepte molt arrelat en les religions. Volem veure en el mal l'acció de Déu per tal d'obtenir, una vegada superat, un bé superior. Elihu cau en la temptació de justificar a Déu a través de la raó.

Finalment ve el discurs de Déu: En ell, Déu no justifica el sofriment sinó que recrimina a Job l'arrogància de voler entendre les causes del sofriment. La frase: On eres tu quan jo posava els fonaments de la terra? Mostra a Job la seva petitesa i insignificança i que els plans de Déu transcendeixen la comprensió humana. Déu mostra que la immensitat, la complexitat i l'ordre de l'univers excedeixen la comprensió humana, Confronta la infinitud de Déu amb la finitud humana. Podem entendre el que és finit, però no el que és infinit (Adoneu-nos que no tenim una paraula per referir-nos a l'*infinit* sinó que utilitzem la negació de *finit*). Déu convida a Job a no voler entendre-ho tot, sinó que accepti i confiï en Déu encara que Aquest resti en silenci. En el llibre de Job Déu desautoritza a Leibniz, a Voltaire i a Kant. No vulguis entendre-ho tot.

Però paradoxalment, en les nostres societats occidentals modernes on l'agnosticisme o l'ateisme van creixent en la mateixa proporció que el fanatisme religiós, ha fet fortuna la idea del Karma. El concepte del Karma que prové de religions de l'Índia, com l'hinduisme o el budisme, s'ha occidentalitzat i banalitzat. S'utilitza de manera filosòfica o col·loquial com si fos una espècie de "justícia universal". "*El karma et torna el que vas fer en el passat*". Per tant, el mal i el bé que pateixen es justifiquen per accions anteriors. Com si fos un càstig o un premi

diví. Les similituds amb la reacció de l'Església catòlica davant la catàstrofe del terratrèmol que els il·lustrats van criticar, són evidents. Però sembla que utilitzant un mot hindú doni l'aparença de ser més espiritual.

El llibre de Job no resol el problema de l'existència del mal i del dolor. Per mi la juguesca entre Déu i el diable simbolitza l'atzar. No hi ha una explicació del mal i si hi és no la podem entendre. Déu no és el Déu del càstig i del premi com sovint ens han fet creure. Tampoc és el Déu que utilitza el mal per educar-nos i purificar-nos, Déu no és el nostre tutor. Déu és el Déu que està amb tu tots els dies, que t'acompanya amb els bons temps i els mals temps, quan plores, quan rius, quan estàs angoixat, quan estàs malalt, quan estàs en salut, quan ets feliç, quan ets infeliç. Perquè el llibre de Job és una invitació a la confiança en Déu malgrat la incomprensió del misteri de la vida. Com, diria Kierkegaard : "La fe comença just allà on la raó acaba". Podem ser vençuts pel dolor o el podem vèncer, i quan és així experimentem una catarsi en la nostra vida. Maria Zambrano ho va expressar així en l'article *Alegria i Dolor*: "*Y es que cuando el dolor ha pasado, se produce en quien lo supo soportar una especie de renacimiento; una nueva vida más intensa y más pura lo conduce.*"

Rubén Pallàs

ANUNCIS I COMUNICACIONS

FAMÍLIA CRISTIANA

Tinguem presents a les nostres oracions els germans que tenen problemes de salut i a les persones que en tenen cura. Que el Senyor els acompanyi cap a una presta recuperació.

CANAL YOUTUBE

Podreu seguir el culte en directe a l'adreça a al web de l'església: www.esglesiatallers.org

CISTELLA SOLIDÀRIA

Abans que res, agrair el compromís de l'església en ajudar en la tasca tan difícil que fa el "Chiringuito". Gràcies a tots/es per cada aportació, perquè tot ajuda!!!!, cada setmana, sense interrupció podem ajudar a omplir les seves prestatgeries amb coses bàsiques que ajuden a sobreviure a moltes de les persones que viuen al carrer. Continuem preguntant pel Wolfgang, la Maria, els voluntaris i totes les persones que pensen en ell, encara que faci una calor difícil de controlar. Últimament, li hem fet arribar els diners al Wolfgang perquè així pot comprar el més urgent. Recordeu no portar aliments aquí perquè entre la calor i que ara no poden venir sovint a buscar-los caducarien. Ens esperarem a mitjan setembre per poder tornar a rebre el que vulgueu aquí. Una altra vegada GRÀCIES A TOTS/ES

AGENDA

- Del 8 al 10 de juliol la nostra pastora estarà reunida amb la Comissió Permanent a Los Rubios.
- El dissabte 19 de juliol la nostra pastora estarà de visita a Bilbao per reunir-se amb les esglésies del Nord.